15 Şubat 1940

Şükrü BALCIOĞLU
Sahibi ve Baş muharriri

Gazeteye ait yazılar Neşriyat Müdürü adına gönderilmelidir
İlânların her kelimesinden 5 kuruş alınır ücret peşindir

[Sayısı her yerde 2 kuruş]

YENİGÜN

Perşembe

Selim ÇELENK
Neşriyat Müdürü

Abone: Yıllığı : 5 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon : 1 - 46 — P. K. 24

HERGÜGN SABAHLARI ÇIKAR HALK GAZETESİ—TESİS TARİHİ 1928 YIL 12 SAYI 2399 — ADRES: YENİGÜN ANTAKYA

Son taarruzda

Sovyetler 32 bin kişi kay bettiler

Bu kadar zayiata rağmen elde edilen netice hiç mesabesindedir—Fransız gazeteleri Finlandiyanın behemehal kurtarılması lüzumunu ileri sürüyor — Son taarruzda Sovyetler 1500 tank kullandılar

Helsinki 14 A.A.— 12 şubatta Kareli Berzahındaki muharebe, şimdiye kadar Finlandiya cephesinde vukua gelen muharebelerin en şiddetlisi olmuştur. Kızılordu bu muharebede mühim miktarda son sistem tanklar kullanmıştır. Bunlardan bazıları 70 tona baliğ olmakta idi.

Sovyet ordusunun maksadı Viburg şehrini zaptederek Mannerhaymı arkadan tehdit etmek idi. Fakat kızılordunun bu nevmidane gayretleri tamamen boşa gitmiştir.

Bu muharebeleri bizzat Sovyet orduları başkumandanı Mareşal Voroşilofun idare ettiği annaşılmaktadır. Bugünkü hareket eski harekete nisbetle çok geniştir.

Buradaki askerî müşahitler, şimdi Finlandiyanın mukavemet edip edemiyeceği sualinden ziyade, Sovyetlerin bukadar ağır zayiattan sonra cepheye yeni kuvvetler sevkedip etmiyeceğini sormakta ve bunu şüpheli görmektedir.

Her ne olursa olsun, son bir haftadanberi sovyetlerin yaptıkları teşebbüs ve fevkalâde gayret felce uğramıştır. Bu son taarruz esnasında Rus ordusu hergün en az üçbin ölü ve esir vermişlerdir. Son taarruzun başlangıcından bugüne kadar Kızılordunun zayiatı 32 bin kişidir. Bu taarruza 300 bin Sovyet askeri gibi muazzam bir kuvvetle başlamışlardı.

Helsinki 14 A.A.— Havas ajansı bildiriyor: 12 şubat Finlandiya harbinin en kanlı bir günü olmuştur. Muazzam Rus kütleleri Finlandiyanın mukavemetini kırmak için zayiatın ağırlığına bakmıyarak mütemadiyen hücum etmişlerdir. Bu taarruzların sonunda Rus lar bazı müstahkem noktaları ele geçirmişler ve finlandiyalıların mukabil taarruzlarına rağmen, bu müstahkem mevkilerin bir kısmını geri alamamışlardır.

Sovyet tayyareleri Kızılorduya paraşütlerle mühimmat atmakta ve bunlar bazan Finlandiya askerlerinin eline geçmektedir.

Paris 14 A.A.— Bugün Fransız gazeteleri Finlandiyadaki son Rus taarruzundan bahsederken, Fransa ve İngilterenin her ne pahasına olursa olsun Finlandiyayı kurtarmaları lâzım geldiğini yazmaktadırlar.

Helsinki 14A.A.— Harp cephesindeki gazete muhabirlerinin bildirdiğine göre cephede şiddetli muharebeler devam etmektedir. Fakat bütün hücumlara rağmen Finlandiyalıların mukavemeti sarsılnamıştır. Bazı mıntakalarda göğüs göğüse muharebeler olmuştur. Sovyetler son hücumlarda 1500 den fazla tank kullanmışlardır.

Danimarkadan 9 bin gönüllü gidiyor

Kopenhag 14 A.A.— Danimarkanın muhtelif şehirlerindeki gönüllü kayıd yurtlarına 9 bin kişi müracaat ederek Finlandiyaya gitmek üzere hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Sovyet tebliği

Mokova 14 A.A.— Dün akşam neşredilen Sovyet tebliğine göre, cephede vaziyet şudur: Cephenin muhtelif noktalarında keşif kolu faaliyeti olmuş Sovyet kıtaları mühim terakkiler kaydetmişlerdir. Düşmanın büyük kuvvetlerle yaptığı mukabil taarruzlar ağır zayiatla kâmilen püskürtülmüş ve 32 düşman istihkâmı işgal edilmiştir. Tayyareler, askerî hedefleri müvaffakiyetli surette bombardıman etmişlerdir.

Finlandiya tebliği

Helsinki 14 A.A.— Bu sabahki Finlandiya tebliği şudur: Kareli Berzahında düşmanın hücumları evvelki günlerin ayni şiddetile devam etmiş ve bütün taarruzlar püskürtülmüştür. Kıtalarımız muvaffakiyetli mukabil taarruz yaparak bazı noktaları işgal eylemiş ve düşmanın en az 25 tankını tahrib eylemiştir.

Ladoga gölü civarında düşman hücumları tardedilmiş ve bazı düşman mevzileri işgal olunmuştur. Tayyarelerimiz Sovyet hatlarını ve geri kollarını muvaffakiyetle bombardıman eylemiş ve dört düşman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Yunanistanda

Felâketzedeler için toplanan yardım 2 milyon Drahmiyi geçti

Atina 14 (a.a.) — Bütün Yunan gazeteleri, geçen cumartesi günü tertip edilen "Anadolu felâketzedelerine yardım„ gününün hasılâtından bahsetmektedir. O gün halk arasında açılan iane defterlerinin tutarı hakkında katî bir rakam verilememekle beraber bunun iki milyon Drahmiyi tecavüz ettiği ve 700 binden fazla halkın ianeye iştirâk ettiği haber verilmektedir. Atinanın civarındaki muhacirler mahallesinde bulunan ve aslan Türkiyeden gelen halk yardıma büyük mikyasta iştirâk eylemişlerdir. Katî rakam bu akşam belli olacaktır.

Bundan başka 23 binden falza halk yardım için kâğıd imzalamışlardır. Bunların başında Başvekil ile refikası bulunmaktadır.

Filistine

İngiliz kuvvetleri geliyor

Kudüs 14 A. A. — Mısıra olduğu gibi Filistine de mühim miktarda müstemleke askerleri gelmiş ve bunlar kendilerine hazırlanan yerlere yerleşmişlerdir. Gelen müstemleke askerleri tamamile ingiliz askerleri gibi talim ve terbiye görmüş ve muntazam surette giyinmişlerdir. Bu suretle İngiliz askerlerile müstemleke askerleri arasındaki farklar tamamen ortadan kaldırılmış bulunmaktadır.

Londra 14 A.A. — İngiliz gazeteleri, Mısır ve Filistine gönderilen müstemlekeler askerlerinin, her ihtimale karşı bir ihtiyat tedbiri olduğunu yazmaktadırlar. Taymis gazetesi, orta ve yakın Şarkta muhtemel herhangi bir tecavüzü önlemek için Fransız ve İngiliz kuvvetlerinin teşriki mesai etmekte olduğunu ve General Veygandın son Mısır seyahatinin de bununla alâkadar bulunduğunu uzun uzadıya yazmaktadır.

İngiltere ile yapılan anlaşmanın esası

19 Şubatta meriyete girecek olan bu anlaşma ile İngiltereden gelecek mallar için bütün engeller kaldırılmıştır

İstanbul — Türk — İngiliz — Fransız malî ve iktisadî anlaşmalarını imzalamak üzere Parise giden heyet azasından eski dış ticaret umum müdürü ve yeni Sümerbank umum müdürü Burhan Zihni Sanus Londrada kalmıştı. Burhan Zihni Londradan şehrimize dönmüş yeni anlaşma hakkında şunları söylemiştir :

" Yeni anlaşmayı Türkiye namına Londra elçimiz ve İngiltere namına da Hariciye Nazırı Lord Halifaks imzalamıştır. Anlaşma 19 Şubatta meriyete girecek ve 1941 renesi mart ayı sonuna kadar devam edecektir. Bunun bitmesinden üç ay evvel iki taraftan biri anlaşmayı feshetmezse tekrar bir sene için muteber olacaktır.

Tacirlerimizin İngiltere ile iş yapmalarına mani olan bütün engeller harbe rağmen ortadan kaldırılmıştır. İngiliz müessese ve fabrikaları memleketimize mal göndermek için ellerinden gelen bütün kolaylıkları göstereceklerini vadetmişlerdir.

Yeni anlaşma ile İngiltereye yapacağımız ihracatın yüzde seksenine mukabil İngiltereden takas yolile mal alacağız. İngilizler ihracatımızın yüzde yirmisini bize serbest dövizle ödeyeceklerdir.

Harbe rağmen İngilizler bize ihtiyacımız olan her nevi malı vereceklerdir. Bunun mukabilinde memleketimizden üzüm, incir,, tütün ve ihracat mallarımızı alacaklardır.

Burhan Zihni Sanus yapılan anlaşmayı bir an evvel hükûmetin tastıkına arzetmek üzere Ankaraya gitmiştir.

Maraşın

Kurtuluş bayramı kutlandı

Maraş 14 (a.a.) — Maraşın kurtuluşunun yıl dönümü dün çok parlak merasimle kutlanmıştır. Merasimde Cümhuriyet Halk Partisi Seyhan müfettişi ve Maraş mebusu Profesör Hasan Reşit Tankut ile Hatay mebusları, Vali, Hükûmet Parti Erkânı ve çok büyük bir kalabalık hazır bulunmakta idi. Geçid resminden sonra kürsüye gelen Profesör Hasan Reşit Tankut çok heyecanlı bir hitabede bulunmuş ve Kahraman Maraşlıların kurtuluş savaşına aid menkebelerinden bahsederek, bundan sonra yurdun herhangi bir köşesi istilâya uğrarsa bütün Türk milletinin Maraşlılar gibi kahramanca çarpışacaklarına işaret etmiş ve bu kahramanlıkların çocuklarımıza bir imtisal nümunesi olacağını, Türk milletinin Millî Şefin etrafında sarsılmaz bir kale gibi durduğunu söylemiştir. Hasan Reşit Tankuttan sonra kürsüye gelen Hatay mebusu Hamdi Selçuk Maraş halkının büyük sevincine Hataylılar namına iştirâk ettiğini söylemiş ve kahraman Maraşlılara Hataylıların saygı ve sevgilerini sunmuştur.

Gl. Veygadın

Türk ordusu hakkındaki hissiyatı

Kahire — General Veygand, Anadolu Ajansının hususî muhabirine beyanatta bulunarak, Türkiyeye karşı olan şahsî muhabbetini ifade etmiş ve Türkiyenin gerek manevi, gerek askerî kıymetinin dahilde ve hariçte kendini hissettirmekte olduğunu bevan etmiştir.

Amerikanın sulh tavassutu

Çemberlayn ne diyor?

Londra 14 A. A. — Amerikanın Avrupa devletleri arasında bir sulh teşebbüsü için Hariciye müsteşarını Avrupaya gönderme kararından dolayı İngiliz hükûmetinin ne düşündüğünü soran bir mebusa Başvekil Çembrelayn verdiği cevapta demiştir ki:

" Amerika Hariciye müsteşarının İtalya, Fransa, Almanya ve İngiltereyi ziyarete çıktığını haber aldık. Bu seyahatinde müsteşara. Amerika namına herhangi bir taahhüde girişmek salâhiyeti verilmemiştir. Müsteşar alâkadar devlet adamlarile görüşecek ve bunlardan alacağı beyanat mahrem olarak yalnız Cümhurreisi Rozvelte bildirilecektir.

Mühim bir kaçakçılık

Suriyeye döviz kaçıran bir şebeke yakalandı

İstanbul — Gümrük muhafaza teşkilâtı, Türkiye ile Suriye arasında mühim bir kaçakçı şebekesini meydana çıkarmıştır. Kaçakçılığın 100 bin liralık bir kısmı tespit olunmuş, suçlular mahkemeye verilmiştir.

Verilen haberlere göre kaçakçılığı İstanbulda iş yapan bir tacirle, Halepte bulunan zengin bir şebeke müştereken idare etmektedir. Kaçakçılık Halebe gönderilen mal ve bilhassa koyun bedellerinin kanunsuz şekilde tediyesi şeklinde yapılmakta idi

Adliye vekili Afyondan ayrıldı

Afyonkarahisar 14 (a.a.) — Adliye vekili Fethi Okyar burada adliye işlerini tetkik ettikten sonra bütün müesseseleri gezmiş ve otomobille Sandıklı kazasına giderek oradaki adliye dairesini ve ceza evini teftiş eylemiştir.

Akşam şehrimize dönen adliye vekili bu sabahki tren le Afyondan ayrılmıştır.

Romanyanın

Ordu techizi istikrazı

Bükreş — Maliye Nazırı Kontstantinesko gazetecilere beyanatta bulunarak, ordunun techizi için çıkarılan istikraz tahvillerine yapılan kaydın şimdiye kadar 10 milyar 252 milyon Leye baliğ olduğunu bildirmiştir. Şimdiye kadar kaydedilenlerin adedi 268 bin 659 dur.

Bir Letonya heyeti Londraya gidiyor

Londra 14 A. A. — Letonyadan bir ticaret heyetinin Londraya gelerek İngiltere ile Letonya arasında bir ticaret anlaşması akdi için müzakerelerde bulunacağı haberi burada memnuniyetle karşılanmıştır.

Letonyanın Sovyet tazyiki altında bulunmasına rağmen, İngiltere ile bir ticaret muahedesi akdi için Londraya heyet göndermesi, cesurane bir hareket olarak tavsif edilmektedir.

Filistin sürgünleri dönüyorlar

Kudüs 14 A. A. — İki sene evvel başlıyan isyan hareketi esnasında İngilizler tarafından sürgün edilmiş olan Filistin liderlerinden bir kısmı affedilerek vatanlarına dönmüşlerdir. Bunların Filistine avdeti ve İngiliz hükûmetinin verdiği sözü tutması Filistinde büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Garp cephesinde

Şiddetli topçu ve piyade ateşi

Paris 14 (a.a.) — Dün akşam garp ecphesinin Mozel mıntakasında Almanlar tarafından yapılan bir baskın akim kalmış ve burada şiddetli topçu ve piyade ateşi olmuştur. Fransız topçusu gece Alman mevzilerine şiddetli bir ateş açmış ve buna Alman topçuları mukabele etmişlerdir. Her iki taraf arasındaki topçu düellosu gündüz de devam etmiştir.

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde

Londra 14 A. A. — Çok şiddetli bir sovuğa rağmen İngiliz tayyareleri Almanyanın batı şimalinde muvaffakiyetli bir uçuş yapmış ve Alman avcı tayyarecilerinin hücumuna uğramışsa da vazifesini mükemmelen yaparak İngiltereye dönmüşlerdir.

Finlandiyadaki İngiliz gönüllüleri

Londra — Şimdiye kadar Finlandiyaya giden İngiliz gönüllülerinin sayısı 5 bin kişiyi bulmuştur.

Denizlerde

Alman vapurları dönüyorlar

Londra 14 (a.a.) — İyi bir kaynaktan bildirildiğine göre, harp dolayısiyle Amerika ve Brezilya limanlarında kalan Alman tüccar gemileri Almanyaya dönmek veyahut kendi kendilerini batırmak için emir almışlardır.

Bu emir üzerine takriben 12 Alman vapuru Berezilya ve Amerikan limanlarından ilk olarak hareket etmiş bulunmaktadırlar.

Bunlar, İngiliz abluka hattını yararak Almanyaya dönmeğe çalışacaklar, aksi takdirde kendi kendilerini batıracaklardır.

Bir vapur kendini batırdı

Londra 14 A. A. — Riyö döjaneyrodan Almanyaya dönmekte olan 6290 tonluk bir Alman vapuru, İngiliz filosu tarafından yakalanacağını anlayınca kendi kendini batırmıştır.

Millî müdafaa için yeni tahsisat

Yaşington 14 (a.a.) — Amerika Cümhurreisi Rozvelt millî müdafaa kuvvetlerinin arttırılması ve bitaraflık kanununun tatbiki için 255 milyon dolarlık masrafı derpiş eden bir kanunu yakında neşredecektir. Bu kanunun neşrini müteakip, kabul edilen tahsisat alâkadar makamlara verilecektir.

Hitlerin

Kararı ne olacak?

Pariste çıkan "Lentransijan„ gazetesi yazıyor:

Alman yüksek kumanda mevkiinin kararı nedir? Bitaraf memleketler matbuatının yaptıkları neşriyata nazaran Almanya karada ve denizlerde büyük bir taarruz hazırlamaktadır.

Koriere del Ticiano'da neşrolunan şayanidikkat bir makalede şu cümleler göze çarpmaktadır:

"Almanyada halkın yeniden harp içinde geçecek bir kışa tehammül edemiyeceğine kanaat hasıl olmuştur. Filhakika Almanyanın gıda ihtiyatları günden güne azalmakta ve bitaraflar tarafından görülen yardım da gittikçe müşkülleşmektedir. Çünkü bitaraflarda kendi ihtiyaçlarını karşılıyacak stoklar hazırlamak mecburiyetini duymaktadır. Bu vaziyet dahilinde yegâne kurtuluş çaresi müttefikleri denizlerde ve havalarda yenmektir.„

Fakat Alman erkânı harbiyesi acaba bu vaziyette ne düşünüyor. Ancak en ümitsiz bir vaziyette karadan taarruza geçileceği muhakkaktır. Havadan taarruz etmek meselesine gelince: Müttefiklerin hava kuvvetleri gerek kalite, gerekse adet itibariyle Almanlarınkine faiktir.

Denizlerde müttefikler münakaşe götürmez bir üstünlüğe maliktirler.

Şu halde Hitler baharda gaipten gelecek ilhamı mı bekliyor?

Sovyetler

Harbi bitirmek istiyor

Fransızca Lö Tan gazetesi son sayısındaki başmakalesini Finlandiya harbinin Avrupa noktasından mütaleasına tahsis etmiştir. Fransız gazetesi bu makalesinde Sovyetler birliğinin Finlandiya harbini şubat ayı geçmeden evvel bitirmek için çalıştığını çünkü mart gelecek olursa binlerce küçük göllerden mürekkep olan harp sahasındaki buzların eriyerek Rus tanklarının büyük müşkülâta düşeceğini yazdıktan sonra yine finlandiyalıların biribiri arkasına devam eden şiddetli taarruzlara karşı vaziyetlerindeki zorluğunu tebarüz ettiriyor: bu çihetle son derecede yardıma muhtaç olduklarını yazıyor. Şayet bu yardım yapılmazsa bu alâka sızlığın umumî harp vaziyeti üzerinde tesiri olacağını ilâve ediyor.

Amerikada Finlandiyaya yardım işi

Vaşigton 14 (a.a.) — Amerika Ayan Meclisi, Finlandiya ve Çine kredi açılması hakkındaki kanunu 17 reye karşı 49 reyle kabul ve tastik etmiştir.

Sovyetlerin tabiye sistemi

Eskimiş bir tabiye sistemidir

Son gelen Jurnal gazetesinde General Duval Finlandiyada Rus ordusu tarafından takip edilen tabiye sistemi hakkında dikkate değer bir yazı yazmıştır. General bu yazısında Rusların Kareli berzahında Mannerhaym hatlarına bücum ederken askerlik bakımından 1918 tabiyesinin fevkine çıkamadıklarını hattâ ozamanki tabiye sistemini tamamile tatbik edemediklerini izah ediyor ve Rus erkânıharbiyesinin tankların, topların ve askerlerin bir mıntakaya toplanmasiyle düşman mevkilerinin işgal ve iskat edilivereceğini sandıklarını yazdıktan sonra:

"Ruslar 1915 mayıs başlangıcında askerlik bakımından bulunduğumuz noktaya kadar çıkamamışlardır. Biz o vakitler halledilecek meselenin düşman ateşi altına düşmeden son iki yüz metreyi aşabilmekten ibaret olduğunu anlamıştık.„ diyor.

Hücumdan evvel tel örgüleri vesaire gibi manialarin mitralyöz yuvalarının her şeyden evvel top ateşiyle tahribi yapılacak iştir.

Mevzilara hücum bundan sonra gelir.

1918 de tanklar bu vazifenin ifasını kolaylaştıracak kadar tekâmül etmemişlerdi. Bugün vaziyet değişmiştir. Yalnız tankların, topçunun ve piyadenin sıkı elbirliği şarttır. Bu temin edilmezse harekette muvaffakiyet ihtimalleri çok azalır, Belki ilk hatlar işgal edilebilir. halbuki kati muvaffakiyet ilk hatların işgali değildir. İlk hatta başlıyan hareketin sonuna kadar devamındadır.

Ruslar Finlandiya hareketinin başlangıcında birçok güçlükler ile karşılaşmıştır

İki memleket tabiyesi arasındaki bu derin fark yüzünden Rusların, Alman sevk ve idaresi altında dahi düşman hatlarını yarabilmeleri imkânı azdır. Ruslar 25 sene evvelki tabiye sistemini kullanıyor, Almanlar yarının metodlarına hâkim olduğunu söylüyorlar.

Belçika ile Fransa ve İngilteer arasında

Brüksel 14 A. A. — Belçika ile Fransa ve İngiltere arasında cereyan eden ticari müzakereler çok iyi bir şekilde neticelenmiş ve üç hükûmet arasında yeni metinler imzalanmıştır.

Gündüzde

İki film birden

Ateş ve hırsızlara karşı

Pek yakında Endülüs geceleri

İsveç ordusunda

Köpekler mühim vazife görüyor

Avrupanın şimalinde tel like görüldükten sonra İsveçde 1939 kânunuevvelinde kısmen seferberlik yaptı.

İsveçliler Finlandiya hududunda ve bilhassa Boden mıntakasında tahşidat yapmışlardır. İsveçlilerin dağ kıtalarının bu mıntakaya sevkolunmuşlardır. Ski ile mücehhez olan bu kıtalarda köpekler tarafından çekilen kızaklar bulunmaktadır.

Bu kızaklarla nakliyat yapılmakta ve yaralılar taşınmaktadır.

Köpekler o kadar antrenmanlıdır ki yaralılarla de ağır kızakları kolayca çekebilmektedirler. Her kızağa iki köpek takılmakta ve bunların idaresi için yanlarına bir de asker verilmektedir. Fakat birçok köpekler hayvanlıyi çok iyi bildikleri için onlarin yalnız başına görmekte ve kızaklara konulan yaralıları birçok kereler çok kızaklarda bulunan hastanakliyat arabalarına götürmektedir.

Balık müzayedesi

Hatay Defterdarlığından:

Mazlum paşa dalyanında avlanan balıklardan hazineye ait olan yüzde 35 hisse 1 30,1,940 tarihinden 31,8, 941 tarihine kadar (19) ay müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

19 şubat pazartesi günü saat 16 da ihalesi icra kılınacağından taliplerin (300) lira bedeli muhammenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde ki ilk teminat bedelini ihale tarihten evvel mal sandığına yatırarak Defterdarlık dairesinde yapılacak arttırmaya iştirâk etmeleri, müzayede şartnamesini görmek isteyenlerin de varidat müdürlüğüne müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

İlân

Antakya ceza evi ekmeği 30,1,940 tarihinden 31,5,941 sonuna kadar muteber olmak üzere yeni baştan 20 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

İhale 18, 2,940 Salı günü saat 14 de C. Müddeiumumiliğinde yapılacaktır.

İsteklilerin mezkûr günü yüzde yedi buçuk depozitolarını yatırmış bulunarak müracaatları ve şartnameyi görmek üzere ceza evi müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

İlân

Adliye Vekâletinden:

Açık bulunan Antakya noterliğine imthansız noter alabilmek üzere sıf ve şartlarına haiz talip lerin Noter kanunun 7 inci maddesinde yazılı evrakı müsbitelerile birlikte bir ay içinde müracaatları ilân olunur.

Neşriyat Müdürü:
Selim ÇELENK
C.H.P.Matbaasında basılmıştır